



# Bræmmer ved vandløb

De fleste danske vandløb skal have 2 meter brede bræmmer.  
Denne pjece forklarer hvordan reglerne er.

## Den gode effekt af bræmmer

Bræmmer skal betragtes som en del af et vandløb og en sø.

Formålet med bræmmer er at bevare vandløbets eller søens bred i en stabil tilstand. Når bredden er stabil, bliver tilførslen af sand og jord til vandløb og søer nedbragt, dels fordi bredden beskyttes mod udskridning, dels fordi bræmmens planter virker som et filter ved overfladisk afstrømning fra markerne.

Bræmmerne er et fristed for det vilde dyreliv. Dyr og insekter kan bruge bræmmerne som spredningskorridorer, hvor de kan finde ly i det åbne landskab.

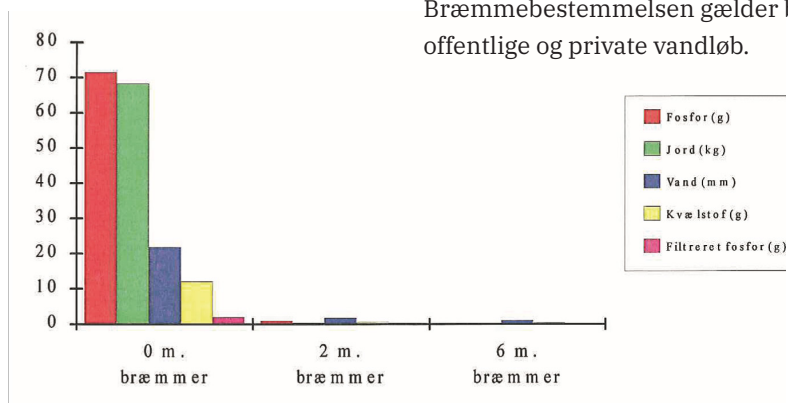
Bræmmerne er til gavn for vandløbets fisk. Planter på bræmmerne kan skygge så meget, at vandløbet forbliver køligt og ilten i vandet bevares. Samtidigt kan skyggen begrænse grødevæksten i vandløbet.

Bræmmerne gør også gavn på anden vis. Der kommer en plantevækst med dybe rødder, som holder sammen på bredden, så den ikke så let skrider sammen.

Bræmmerne kan selvfølgelig ikke holde vandet tilbage, men som figur 1 viser, kan de holde op til 90% eller mere af jorden og næringsstofferne tilbage. Bræmmerne er således med til at sikre, at vandløbene bevarer deres evne til at lede vandet væk fra markerne. Endeligt bliver bræmmearealet anvendt som arbejdsområde i forbindelse med vandløbsvedligeholdelsen.

## Her skal være 2 meter bræmmer

Vandløbslovens regler om 2 meter bræmmer langs vandløb gælder for alle åbne, naturlige vandløb og søer. Desuden gælder reglen også langs kunstige vandløb og søer hvor der er fastsat miljømål om godt økologisk potentiale eller maksimalt økologisk potentiale. Bræmmebestemmelsen gælder både offentlige og private vandløb.



Figur 1: Hedeselskabets forsøg med bræmmer på Vansøgård ved Viborg 1992/93. De første to meter er de vigtigste! Fra nul til to meter øges tilbageholdelsen af de forskellige stoffer med 90%.



Reglerne gælder desuden ved alle søer og vandhuller, som er større end 100 m<sup>2</sup>.

Naturlige vandløb er vandløb, der er dannet fra naturens hånd. De vil ofte være at se på f.eks. gamle kort og ligge i en dal. Det er uden betydning om vandløbet er blevet reguleret på et tidspunkt.

## Undtagelser fra bræmmebestemmelsen

Bræmmebestemmelsen gælder ikke for de vandløb og søer, som ikke er omfattet af vandløbsloven:

- "Enkeltmandsvandløb", dvs. vandløb, der med eventuelle tilhørende søer fra udspring til udløb i havet udelukkende løber på én ejendom, og
- "Enkeltmandssøer", dvs. søer uden til- og afløb, som udelukkende er beliggende på én ejendom uanset søens størrelse.

Kunstigt anlagte grøfter, for eksempel afvandingsgrøfter i enge og moser er undtaget.

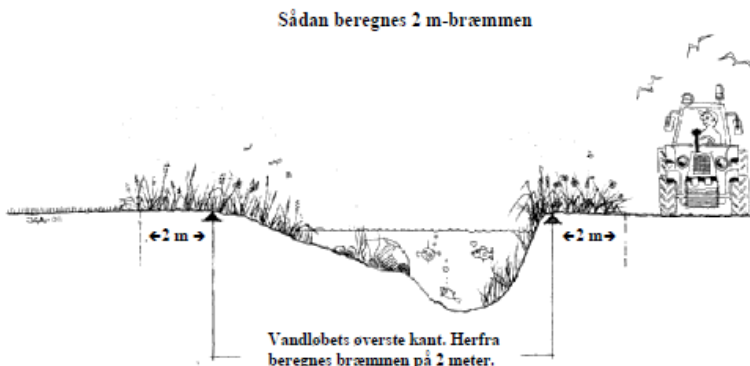
Desuden gælder bræmmebestemmelsen kun for vandløb og søer i landzone.

Vandløb og søer i byzone eller sommerhusområder er derfor ikke omfattet af bræmmebestemmelsen. Bræmmebestemmelsen gælder heller ikke for rørlagte vandløb. Spørg kommunen, hvis du er i tvivl.

## Hvad kan bræmmen bruges til

Indenfor bræmmen må der hverken ske dyrkning eller jordbearbejdning.

Der må ske høslet indenfor bræmmearealerne og arealet må også afgræsses. Sønderborg kommune skal vurdere, om der skal opsættes hegn på arealer, der anvendes til løsdrift og grænser op til vandløb. Nye hegn skal ved vandløb med bræmmer placeres mindst 2 meter fra vandløbenes øverste kant. Hegnet skal kunne fjernes i forbindelse med vedligeholdelse af vandløbet.



Figur 2: Sådan måles bræmmerne



Sønderborg Kommune  
Vand og Natur  
Rådhusvej 10  
6400 Sønderborg  
T: 88 72 64 00  
E: [post@sonderborg.dk](mailto:post@sonderborg.dk)  
W: [sonderborgkommune.dk](http://sonderborgkommune.dk)

Bræmmer ved vandløb